RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1911. Andra kammaren. Nr 3.

Onsdagen den 25 januari.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Herr statsrådet *Nylander* aflämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

angående försäljning af vissa till förra ryttmästarbostället Tegalund i Skaraborgs län hörande områden;

angående upplåtande af en lägenhet från förra fänriksbostället Gölstorp nr 1 i Östergötlands län;

angående försäljning af det till förra hofsmedsbostället Kottorp nr 1 hörande torpet Lilla Glashyttan nr 2 i Södermanlands län;

angående försäljning af förra korpralsbostället Kylla nr 1 med Klockaregården i Västmanlands län;

angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Hammenhög nr 31 i Kristianstads län;

angående upplåtande af ett till förra förarbostället Gillstad nr 4 Borregård i Skaraborgs län hörande område;

angående upplåtande af två lägenheter från förra jägmästarbostället Kumla nr 2, jämte Kumla nr 3, en jagbacke, i Södermanlands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra kungsladugården Biskopstorp nr 1 i Hallands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra kvartermästarbostället Bonnorp nr 1 och kronolägenheten Galgbacken i Östergötlands län;

angående upplåtande af en lägenhet från förra kvartermästarbostället Mjerdevid nr 12 Berggården i Östergötlands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Vä nr 10 och 38 i Kristianstads län;

angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Skottsilla nr 2 i Stockholms län;

angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Skedevid nr 2 Mellangård i Östergötlands län;

angående upplåtande af två lägenheter från förra öfverstebostället Månstorp kungsgård i Malmöhus län;

angående upplåtande af lägenheter från förra skvadronschefsbostället Köpinge nr 22 och 25 med underlydande i Kristianstads län;

angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellgården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län; och

angående försäljning af vissa delar af löjtnantsbostället Brink nr 1 i Södermanlands län.

Ifrågavarande propositioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 2.

Föredrogs och öfverlämnades till lagutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande proposition med förslag till lag angående viss lättnad för utländsk konsul i fråga om vittnesmåls afläggande.

§ 3.

Härefter föredrogos hvar efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid

herr *Forsslings* motion, nr 28, till konstitutionsutskottet;

herr *Wavrinskys* motioner, nr 29 och 30, till konstitutionsutskottet;

herr *Bergs* i Stockholm motion, nr 31, till bankoutskottet;

herr *Nilssons* i Bonarp *m. fl.* motion, nr 32, till jordbruksutskottet;

herr *Malmborgs* motion, nr 33, till jordbruksutskottet;

herrar *Jespersons* och *Vennerstens* motion, nr 34, till statsutskottet;

herr *Vennerstens m. fl.* motion, nr 35, till statsutskottet;

herr *Widéns m. fl.* motion, nr 36, till statsutskottet;

herr *Henrikssons m. fl.* motion, nr 37, till bevillningsutskottet;

herr *Gustafssons* i Sjögesta motion, nr 38, till lagutskottet;

herr *Nilssons* i Linnås *m. fl.* motion, nr 39, till lagutskottet; och

herr *Nilssons* i Linnås motion, nr 40, till bankoutskottet.

§ 4.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af:

herr *Zimdahl,* nr 41, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statsunderstöd till utfartsvägar i de nordligaste länen;

herr *Ström* i Transtrand *m. fl.:*

nr 42, angående tillsättandet af extra provinsialläkare i vissa distrikt; och

nr 43, angående statsbidraget till extra provincialläkares pensionering;

herr *von Schéele m. fl.*, nr 44, om ett årligt, personligt anslag åt arkivdepåföreståndaren i Visby Oskar Vilhelm Vennersten;

herr *Olsson* i Kullenbergstorp, nr 45, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående befrielse för ägare af svenska statens obligationer från utgörande af inkomst- och förmögenhetsskatt för dessa obligationer;

herr *Carlsson* i Malmberget, nr 46, om årlig pension åt förre järnvägsarbetaren Per Otto Karlsson;

herr *Svensson* i Skyllberg, nr 47, om ändrad lydelse af 27 § lagen för Sveriges riksbank;

herr *Ahlfvengren,* nr 48, om årligt understöd åt vaktmästaren C. E. Lindströms änka;

herr *Pålsson,* nr 49, angående pension åt kontrollören vid Arlöfs sockerfabrik Olof Bruhns änka;

herr *Bogren,* nr 50, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afkortad rekrytutbildning för skjutskicklig värnpliktig;

herr *Thyrén,* nr 51, om ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen;

herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, nr 52, om förbud mot förande af register öfver arbetare i visst angifvet syfte m. m.;

herrar *Ström* i Öfver-Torneå och *Riström,* nr 53, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bättre förmånsrätt för landstingsskatt m. fl. allmänna afgifter;

herr *Andersson* i Grimbo, nr 54, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till 6 § i förordningen den 13 oktober 1905 angående kontroll å tillverkningen af margarin m. m.;

herr *Räf*, nr 55, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande ägande- och dispositionsrätten till församlingarnas kyrkor;

friherre *Palmstierna*, nr 56, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande inom landet befintliga karteller och truster m. m.;

herr *Meurling*, nr 57, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande af plan till tvåårigа folkskoleseminarier, afsedda för vidare utbildning af småskollärarinnor;

herr *Svallingson*, nr 58, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förstärkande af befästningsanläggningarna vid Tingstäde på Gottland;

Grefve *Hamilton:*

nr 59, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rättvisare fördelning af kostnaderna för vägunderhållet på landet;

nr 60, om höjning af förslagsanslaget för bidrag till vägunderhållet på landet;

nr 61, om ändrad lydelse af 60 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och

nr 62, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring af grunderna för vägskattens beräkning, att vägskatt ej må kunna utdebiteras till högre belopp, än behofvet kräfver;

herr *Erlansson*, nr 63, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att landets kalmarker må göras fruktbärande;

herr *Olsson* i Kullenbergstorp, nr 64, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för fördelningen af statens bidrag till vägunderhållet på landet;

herr *Wiklund*, nr 65, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till vinterväghållet på landet m. m.;

herr *Hellberg*, nr 66, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt att afgiftsfritt bryta stubbar för tjärbränning å kronomark inom Västerbottens och Norrbottens län;

herr *Wallentin m. fl.:*

nr 67, om anslag till Göteborgs och Bohus läns hafsfiskeförenings försäkringsanstalt för försäkring af snörpvadar; och

nr 68, om ändring i villkoren för lån ur fiskerilånefonden;

herr *Martin*, nr 69, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående främjande af skärgårdsbefolkningens egnahemsrörelse; samt

herr *Pålsson m. fl.*, nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående anslag till byggande af vissa fiskehamnar.

Samtliga dessa motioner bordlades på begäran.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag.

§ 6.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades

herr	*Bogren*	under	3	dagar	fr.	o.	m.	den 26	jan.
»	*Ersson*	»	8	»	»	»	»	» 26	»
»	*Carlsson* i Malmberget	»	4	»	»	»	»	» 28	»
friherre	*Fleetwood*	»	3	»	»	»	»	» 26	»
herr	*Ekman* i Göteborg	»	2	»	»	»	»	» 30	» och
»	*von Horn*	»	2	»	»	»	»	» 27	»

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,37 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Fredagen den 27 januari.

Kl. 2,30 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 20 och den 21 innevarande januari.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Att ledamoten af Riksdagens Andra kammare herr baron Israel Lagerfeldt på grund af konvalescens efter nyligen genom-

gången lungsäcksinflammation är oförmögen att tills vidare deltaga i riksdagsarbetet, intygas härmed på heder och samvete.

Stockholm den 25 januari 1911.

Fredr. Bissmark,
leg. läk.

§ 3.

Herr statsrådet *Nylander* aflämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postafgifter;

angående öfverförande af visst belopp till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond;

angående försäljning af en postverkets lägenhet vid Horns udde; och

med förslag till ändringar i gällande provinsialläkartaxa.

Nämnda propositioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 4.

Föredrogos hvar för sig och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner:

angående försäljning af vissa till förra ryttmästarbostället Tegalund i Skaraborgs län hörande områden;

angående upplåtande af en lägenhet från förra fänriksbostället Gölstorp nr 1 i Östergötlands län;

angående försäljning af det till förra hofsmedsbostället Kottorp nr 1 hörande torpet Lilla Glashyttan nr 2 i Södermanlands län;

angående försäljning af förra korpralsbostället Kylla nr 1 med Klockaregården i Västmanlands län;

angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Hammenhög nr 31 i Kristanstads län;

angående upplåtande af ett till förra förarbostället Gillstad nr 4 Borregård i Skaraborgs län hörande område;

angående upplåtande af två lägenheter från förra jägmästarbostället Kumla nr 2, jämte Kumla nr 3, en jagbacke, i Södermanlands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra kungsladugården Biskopstorp nr 1 i Hallands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra kvartermästarbostället Bonnorp nr 1 och kronolägenheten Galgbacken i Östergötlands län;

angående upplåtande af en lägenhet från förra kvartermästarbostället Mjerdevid nr 12 Berggården i Östergötlands län;

angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Vä nr 10 och 38 i Kristianstads län;

angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Skottsilla nr 2 i Stockholms län;

angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Skedevid nr 2 Mellangård i Östergötlands län;

angående upplåtande af två lägenheter från förra öfverstebostället Månstorp kungsgård i Malmöhus län;

angående upplåtande af lägenheter från förra skvadronschefsbostället Köpinge nr 22 och 25 med underlydande i Kristianstads län;

angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellgården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län; och

angående försäljning af vissa delar af löjtnantsbostället Brink nr 1 i Södermanlands län.

§ 5.

Härefter föredrogos hvar efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid

herr *Zimdahls* motion, nr 41, till statsutskottet;

herr *Ströms* i Transtrand *m. fl.* motion, nr 42, till statsutskottet;

herr *Ströms* i Transtrand *m. fl.* motion, nr 43, till bankoutskottet;

hrr *von Schéeles m. fl.* motion, nr 44, till statsutskottet;

herr *Olssons* i Kullenbergstorp motion, nr 45, till bevillningsutskottet;

herr *Carlssons* i Malmberget motion, nr 46, till bankoutskottet;

herr *Svenssons* i Skyllberg motion, nr 47, till bankoutskottet;

herr *Ahlfvengrens* motion, nr 48, till bankoutskottet;

herr *Pålssons* motion, nr 49, till bankoutskottet;

herr *Bogrens* motion, nr 50, till lagutskottet;

herr *Thyréns* motion, nr 51, till lagutskottet;

herr *Johanssons* i Stockholm *m. fl.* motion, nr 52, till lagutskottet;

herrar *Ströms* i Öfver-Torneå och *Riströms* motion, 53, till lagutskottet;

herr *Anderssons* i Grimbo motion, nr 54, till tillfälligt utskott;

herr *Räfs* motion, nr 55, till tillfälligt utskott;

friherre *Palmstiernas* motion, nr 56, till tillfälligt utskott;

herr *Meurlings* motion, nr 57, till tillfälligt utskott;

herr *Svallingsons* motion, nr 58, till statsutskottet;

grefve *Hamiltons* motioner, nr 59—62, till jordbruksutskottet;

herr *Erlanssons* motion, nr 63, till jordbruksutskottet;

herr *Olssons* i Kullenbergstorp motion, nr 64, till jordbruksutskottet;

herr *Wiklunds* motion, nr 65, till jordbruksutskottet;

herr *Hellbergs* motion, nr 66, till jordbruksutskottet;

herr *Wallentins m. fl.* motioner, nr 67 och 68, till jordbruksutskottet;

herr *Martins* motion, nr 69, till jordbruksutskottet; och

herr *Pålssons m. fl.* motion, nr 70, till jordbruksutskottet.

§ 6.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af

herr *von Schéele m. fl.:*

nr 71, om ändrad lydelse af 16, 17, 23 och 40 §§ i förordningen angående försäljning af brännvin;

nr 72, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med lika och direkt rösträtt beträffande detaljhandel med brännvin; och

nr 73, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med allmän och lika rösträtt beträffande försäljning af vin och öl;

herr *Kronlund:*

nr 74, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående reformering af rättegångsförfarandet i mål rörande bidrag till oäkta barns uppfostran;

nr 75, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade

bestämmelser rörande sådan försäljning af vin och öl, som afses i 15 § i förordningen angående försäljning af vin och öl;

nr 76, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af en mera tryggad ställning åt personalen vid de enskilda järnvägarne;

nr 77, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående styckning af förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 i småbrukslägenheter m. m.;

nr 78, angående försäljning i vissa fall af under domänstyrelsens förvaltning ställd kronoegendom m. m.; och

nr 79, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande i vissa fall af statsbidrag åt innehafvare af svenskt skeppsvarf;

herr *Lundin*, nr 80, i anledning af beslutad utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna järnvägsstationer;

herr *Vahlquist:*

nr 81, om utbetalande under vissa villkor af premier till innehafvare af svenskt skeppsvarf under hvartdera af åren 1912—1921; och

nr 82, om anslag till utgifvande af en uppslagsbok öfver 1911 års lagtima riksdagsarbeten;

herr *Rune*, nr 83, om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag angående utlämnande af lån åt kommuner från konungariket Sveriges stadshypotekskassa m. m. samt om anslag till utredningens verkställande;

grefve *Hamilton:*

nr 84, om högre statsbidrag till aflöning af lärare vid folkskolor och småskolor; och

nr 85, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kommunernas utgifter för fattigvården m. m.;

friherre *Palmstierna*, nr 86, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för undanröjande af en till minskad äktenskapsfrekvens bidragande oegentlighet i skattelagstiftningen;

herr *Palme*, nr 87, om ändring i 8 § af gällande förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt;

herr *Ekman* i Mogård, nr 88, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bättre kontroll därå, att afhandlingar om skogsafverkning förses med stadgad stämpel;

herr *Fornander:*

nr 89, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för sådant bolag, som omförmäles i 12 och 14 §§ i förordningen

angående försäljning af brännvin, att anordna matservering utan samband med försäljning af brännvin; och

nr 90, angående omorganisationen af förste provinsialläkareinstitutionen;

herr *Karlsson* i Göteborg, nr 91, om statsbidrag till ifrågasatta nybyggnader åt föreningarna för bistånd åt vanföra i Göteborg och inom Skåne;

herr *Starbäck:*

nr 92, om inrättande af nya lektors- och adjunktstjänster; och

nr 93, om rätt för öfverassistenten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet Pehr Bolin att räkna tjänstår i och för ålderstillägg från och med den 1 januari 1907;

herr *Nilsson* i Skärhus, nr 94, om ändrad lydelse af 103 § i gällande stadga om skiftesverket i riket m. m.;

herr *Eriksson* i ofvanmyra:

nr 95, om ändrad lydelse af 60 § lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och

nr 96, om höjning af förslagsanslaget för bidrag till vägunderhållet på landet;

herrar *Öberg* och *Åslund:*

nr 97, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att för fiskarbefolkningen i Norrland bereda tillfälle att förvärfva äganderätt till fiskelägena; och

herrar *Åslund* och *Öberg,* nr 98, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning till förhindrande af svek vid handel med hästar m. m.;

herr *Almqvist m. fl.:*

nr 99, om upplåtande af staten tillhörig mark till plats för byggnad åt Drottning Sofias stiftelse i Vänersborg; och

nr 100, angående Drottning Sofias stiftelses i Vänersborg likställande med tuberkulosanstalter i fråga om rätt till erhållande af bidrag till uppförande af byggnader för vården af blinda, som tillika äro döfstumma eller sinnesslöa;

herr *Wallis:*

nr 101, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag till omorganisation af medicinalstyrelsen; och

nr 102, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående ny stat för farmaceutiska institutet;

herr *Fürst,* nr 103, angående personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden Carl Eric Richson;

herr *Waldén:*

nr 104, om inrättande vid universitetet i Lund af en professur i psykologi och pedagogik; och

nr 105, om ändrad lydelse af 28 § i gällande förordning angående beskattning af socker;

herr *Svensson* i Skyllberg, nr 106, med förslag till tullsatser å vissa alster af järnindustrien;

herr *Svensson* i Skyllberg *m. fl.*, nr 107, om pension åt filosofie doktorn Henrik Ragnar Törnebladh;

herr *Starbäck*, nr 108, om rätt för adjunkten vid högre allmänna läroverket i Gäfle Carl Öhlander att vid erhållande af pension tillgodoräkna sig tjänstgöring vid annat läroverk;

herr *Strömberg*, nr 109, om pensioner åt arbetarne Carl Erik Pettersson och Karl Johan Hill;

herr *Röing*, nr 110, om rätt för adjunkten vid västra realskolan i Göteborg Jöns Peter Gunnarson att från och med år 1912 åtnjuta lön i fjärde lönegraden;

herr *Röing m. fl.*, nr 111, om anslag till gjutning i brons af vissa Riksdagen tillhöriga porträttmedaljonger m. m.;

herr *Röing*, nr 112, om höjning af förslagsanslaget till ortstillägg åt tullpersonalen;

herr *Lundström*, nr 113, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning rörande omreglering af provinsialläkarväsendet;

herr *Hagström m. fl.*, nr 114, om understöd åt de i landet verkande lokala föreningar för främjande af svensk hemslöjd;

herr *Wilson*, nr 115, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående uppförande af ny bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län m. m.;

herr *Olsson* i Älfdalsåsen, nr 116, om anslag till påbörjande af en statsbana från Sveg till Brunflo eller annan punkt på tvärbanan genom Jämtland;

herr *Ström* i Öfver-Torneå, nr 117, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning rörande fortsättning af norra stambanan från Veittijärvi;

herrar *Leander* och *Martin*, nr 118, om höjning af anslaget till inkvarteringsbidrag åt underofficerskorpraler vid kustartilleriet m. m.;

herr *Leander*, nr 119, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående löneförbättring för rektorn vid skeppsgosseskolan i Karlskrona;

herr *Leander m. fl.*, nr 120, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande skyldighet för bolag, som afses i 12 och 14 §§ i förordningen angående försäljning af brännvin, att vid öfverlåtande af utminuteringsrättighet stadga villkor af visst innehåll m. m.;

herr *Branting*, nr 121, om ändring af 4 § i förordningen angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 17 november 1908;

herrar *Byström* och *Broomé* i Högbo, nr 122, om ändrad lydelse af 15 § 3 mom. i förordningen angående försäljning af brännvin;

herr *Byström:*

nr 123, om ändrad lydelse af 5 § lagen för Sveriges riksbank; och

nr 124, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upprättande af stormvarningsstationer vid Sveriges ostkust;

herr *Nilsson* i Linnås *m. fl.*, nr 125, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande den kommunala beskattningen af boställen;

herrar *Lagerblad* och *Thavenius*, nr 126, om införande af proportionellt valsätt vid val inom stadsfullmäktige af styrelser och utskott;

herr *Bosson:*

nr 127, om upphäfvande af 43 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet; och

nr 128, om upphäfvande af 10 § 3 mom. i gällande förordning angående fattigvården;

herr *Odqvist*, nr 129, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om statsbidrag till aflöning åt jordbrukskonsulenter;

herr *Widén*, nr 130, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen upptagna förslag till ordnande af den lägre landtbruksundervisningen;

herr *Widén m. fl.*, nr 131, om statsbidrag till aflönande af vandringsrättare i vissa län;

her *Olausson m. fl.*, nr 132, om ändring i gällande grunder för den särskilda för fiskare afsedda försäkringen mot skada till följd af olycksfall;

herr *Olausson*, nr 133, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige;

herr *Olausson m. fl.*, nr 134, om ändrad lydelse af 1 § i lagen om inteckning i fartyg;

herr *Olausson,* nr 135, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för värnpliktig att i visst fall afgiftsfritt färdas å statens järnvägar;

herr *Olofsson,* nr 136, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af ett permanent penninglotteri, hvars vinst skulle afsättas till en ålderdomspensioneringsfond;

herr *Pettersson* i Södertälje, nr 137, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående nedsättning för skolungdom i visst fall af gällande biljettpriser vid lokaltrafik å statens järnvägar;

herr *Berg* i Stockholm:

nr 138, om ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet; och

nr 139, om ändrad lydelse af 11 § i lagen angående äganderätt till skrift;

herr *Christiernson,* nr 140, om afslag å Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 upptagna förslag till ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i värnpliktslagen den 14 juni 1901 m. m.;

herr *Christiernson m. fl.*, nr 141, om anslag till Hälsingborgs högre handelsinstitut;

herr *Christiernson:*

nr 142, om afslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till anläggande af en ranger- och uppställningsbangård i Halmstad;

nr 143, om afsättning till arbetarförsäkringsfonden af 6,525,000 kronor; och

nr 144, om afslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för påbörjandet af en första klass pansarbåt;

herrar *vice talmannen af Callerholm* och *Persson* i Stallerhult, nr 145, i anledning af Kungl. Maj;ts i statsverkspropositionen upptagna förslag till reglering af löneförhållandena m. m. vid nedre justitierevisionen;

herr *Thorsson,* nr 146, i anledning af vissa af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar under riksstatens fjärde hufvudtitel;

herr *Kjellberg,* nr 147, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen upptagna förslag till omorganisation af medicinalstyrelsen;

herrar *Kjellberg* och *Persson* i Stallerhult, nr 148, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen upptagna förslag angående de veterinära ärendenas öfverflyttande till landtbruksstyrelsen;

herrar *Andersson* i Skifarp och *Rydén*, nr 149, om anslag till utförande af en hamnbyggnad i Östra Torp i Malmöhus län;

herr *Olsson* i Kullenbergstorp, nr 150, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändrad lydelse af 4 och 42 §§ i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *Almqvist m. fl.*, nr 151, om understöd af statsmedel åt landthushållsskolan å Brogård;

herr *Jönsson* i Refvinge, nr 152, om höjning af ett i statsverkspropositionen äskadt anslag till undervisning för höjande af det mindre jordbruket;

herr *Norlén m. fl.*, nr 153, om utsträckning i visst afseende af Konungens befallningshafvandes befogenhet att meddela förbud mot försäljning af brännvin;

herr *Norlén:*

nr 154, om förbud mot utskänkning af brännvin vid offentlig danstillställning; och

nr 155, om förbud mot utskänkning af vin och öl vid offentlig danstillställning;

herr *Sandström:*

nr 156, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagändring i syfte att samtidiga tingssammanträden i närbelägna domsagor må undvikas; och

nr 157, om tillägg till 5 § i lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909;

herr *Winberg m. fl.*, nr 158, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en förhandlingsordning mellan tjänstemän och arbetare i statens administrativa verk å ena, samt vederbörande verks styrelser och underlydande förvaltningar å andra sidan;

herr *Neiglick*, nr 159, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående garantier för ersättnings utgående i vissa fall till vittnen;

herr *Lundgren* i Varberg:

nr 160, om förbättrade lönevillkor för läraren vid Musikaliska akademiens konservatorium Anton Andersén m. m.;

nr 161, om tilläggspension åt läraren vid Musikaliska akademiens konservatorium Anton Andersén; och

nr 162, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående omarbetande af giftstadgan den 7 december 1906;

herr *Pettersson* i Bjälbo *m. fl.*, nr 163, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förnyad utredning rörande lämpligaste förläggningsorten för första och andra lifgrenadierregementena;

herrar *Sjöberg* och *Olausson*, nr 164, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskild stämpling å importerade ägg;

herr *Nilson* i Örebro:

nr 165, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående villkoren för viss anställning vid marinförvaltningens civilafdelning; och

nr 166, om ändrade grunder i vissa fall för sjöaflöning m. fl. förmåner, tillkommande personalen vid flottan under sjökommendering;

herr *Jönsson* i Slätåker, nr 167, angående priset å remonter vid inköp för statens räkning m. m.;

herrar *Olsson* i See och *Andersson* i Stärte, nr 168, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående byggande af statsbana mellen Uppsala och Storvik;

herr *Olsson* i See, nr 169, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afkortning i öfningstiden för vissa värnpliktige;

herr *Nordström*, nr 170, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring af expropriationslagstiftningen i visst syfte;

herrar *Olsson* i Berg och *Johansson* i Mellbyn, nr 171, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af väghållningsdistrikten åliggande skyldighet att bygga och underhålla allmän färja på landet m. m.;

herr *Stärner*, nr 172, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för utarrendering af de till Strömsholms hingstdepå anslagna egendomar m. m.;

herr *Åkesson m. fl.*, nr 173, om anslag till anläggning af en nödhamn i Torekow m. m.;

herr *Jonsson* i Gumboda, nr 174, angående ordförandes och ledamöters i häst- och nötboskapspremieringsnämnd reseersättning;

herr *Linders:*

nr 175, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om den lägre landtbruksundervisningens ordnande; och

nr 176, angående anvisande af ett belopp å 2,000,000 kronor till befrämjande af egnahemsrörelsen;

herr *Linders m. fl.*, nr 177, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till byggande af vissa fiskehamnar;

herr *Söderberg* i Hobborn, nr 178, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters tillvaratagande;

herr *Magnusson* i Tumhult, nr 179, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i bestämmelserna rörande väghållningsbesvärets utgörande på landet; samt

herr *Thorsson m. fl.*:

nr 180, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder, afseende att åstadkomma en minskning i de militära utgifterna m. m.;

nr 181, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar i värnpliktslagen den 14 juni 1901; och

nr 182, om ändrad lydelse af 5, 6 och 15 §§ regeringsformen.

Samtliga dessa motioner bordlades på begäran.

§ 7.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträden med herr talmannen i Riksdagens Andra kammare och de kammarens ledamöter, hvilka blifvit utsedde att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, nedannämnda dagar år 1911.

Den 18 januari.

Sedan kammarens plenum denna dag afslutats, sammanträdde med herr talmannen de åtta ledamöter af kammaren, hvilka blifvit utsedde att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, till fullgörande af berörda uppdrag.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännens antal skulle bibehållas oförändradt, sådant det under de senaste riksdagarne varit, och att det för tjänstgöring vid kammarens protokoll utaf deputerade vid 1875 och 1888 års riksdagar stadgade arbetssätt skulle jämväl vid innevarande riksdag tillämpas.

I likhet med hvad vid flera föregående riksdagar ägt rum, beslöto herrar deputerade därjämte uttala såsom sin önskan, att, därest med afseende på kammarens diskussionsprotokoll någon af kammarens ledamöter skulle anse sig äga anledning till anmärkning mot det sätt, hvarpå vederbörande notarie fullgjort sitt åliggande, anmälan därom måtte göras hos sekreteraren, som skulle öfver dylika anmälningar föra anteckning; och skulle detta herrar deputerades beslut här antecknas och genom anslag i justeringsrummet kungöras.

Härefter genomgingos de ingifna ansökningshandlingarna, och antogo herrar deputerade nu till

reviderande notarier:

amanuensen, fil. kandidaten *C. Lundgren*,
sekreteraren *T. Hedrén*,

notarien *E. G. Tägtström* och
notarien, juris kandidaten *C. F. Schött;*

notarier:

t. f. notarien *R. Hellberg,*
sekreteraren *G. Kihlmark,*
amanuensen *E. Lindström,*
vice auditören, juris kandidaten *E. Kræpelien,*
fil. licentiaten och teol. kandidaten *A. H. F. Reuter,*
aktuarien, fil. kandidaten *M. F. Uppling,*
e. o. hofrättsnotarien *S. G. Junker,*
amanuensen *A. W. Fredén,*
fil. kandidaten *I. Arnoldsson,*
revisorn *E. O. Lindblad,*
revisorn *F. A. G. Blom,*
amanuensen *S. Norrman,*
bokhållaren *E. Frigell,*
e. o. amanuensen *P. B. Romare,*
e. o. kammarskrifvaren *A. Michal* och
e. o. hofrättsnotarien *J. L. Norrman;*

förste kanslist:

f. d. kontrollören *F. Amnér;*

registrator:

sekreteraren *P. W. A. Hammarskiöld;* samt

kanslister:

notarien, juris kandidaten *O. M. F. Seth,*
e. o. hofrättsnotarien *E. H. Wallin,*
e. o. hofrättsnotarien, juris kandidaten *A. Tondén,*
e. o. hofrättsnotarien *G. W. E. Redelius* och
fil. kandidaten *G. A. K. Dahlén;*

och skulle kanslisterna vara skyldige att, där så erfordrades, jämväl tjänstgöra vid diskussionsprotokollet.

Vidare beslöto herrar deputerade att låta anstå med tillsättandet af en notarie- och en kanslistbefattning till annan dag, då herrar deputerade, efter det prof med anmälda sökande anställts, komme att ånyo sammanträda.

Här skulle antecknas, att Amnér, Hammarskiöld och Seth redan den 13 samt Uppling och Junker redan den 16 innevarande januari på särskild anmodan inträdt i tjänstgöring hos kammaren.

Vidkommande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att sexton vaktmästare skulle anställas hos kammaren, och antogos till vaktmästare att tjänstgöra tills vidare under

innevarande riksdag *C. Carlberg, J. V. Uppgren, E. M. Wistrand, C. J. F. Svensson, H. E. E. Eklund, C. O. A. Ohlsson, R. A. Larsson, C. H. Björklund, V. Zetterqvist, B. Rudhén, A. H. Lindgren, C. T. Starkenberg, A. Gustafsson, C. R. Wuerster, E. Johansson* och *E. E. Andersson.*

Till förste vaktmästare förordnades Carlberg, och åt Wistrand uppdrogs att ombestyra utdelning af ankommande postförsändelser.

Slutligen skulle anmärkas, att af de antagna vaktmästarne Carlberg, Björklund och Starkenberg den 8 samt de öfriga utom Wistrand den 14 innevarande januari inträdt i tjänstgöring hos kammaren.

Den 21 januari.

Sedan prof anställts med anmälda sökande till de befattningar, som ej tillsatts den 18 innevarande januari, sammanträdde nu åter herrar deputerade.

Därmed anmäldes, att af de redan antagna notarierna amanuensen A. W. Fredén erhållit förordnande å motsvarande tjänst i Första kammaren och förklarat sig föredraga sistberörda befattning.

Till innehafvare af den genom Fredéns afgång sålunda ledigblifna notariebefattningen hos Andra kammaren antogo herrar deputerade nu kanslisten hos kammaren *G. A. K. Dahlén,* i hvars ställe juris studeranden *E. Elfner* antogs att vara kanslist.

Därjämte förordnade herrar deputerade juris studeranden *C. O. H. Humble* och studeranden vid Stockholms handelshögskola *A. T. N. Gabrielsson* att vara den förre notarie och den senare kanslist hos kammaren, dock endast intill utgången af nästkommande februari månad.

Det skulle åligga Elfner och Gabrielsson att i likhet med öfriga kanslister vid förfall för notarie tjänstgöra vid diskussionsprotokollet.

Den 25 januari.

Från e. o. hofrättsnotarien A. Tondén, som den 18 innevarande januari antagits till kanslist hos kammaren, hade nästlidne dag inkommit en skrift, däri han med förmälan, att han vunnit anställning såsom tjänsteman hos ett af Riksdagens utskott, anhållit om entledigande från sin befattning hos kammaren.

I anledning häraf sammanträdde efter afslutandet af dagens plenum nu åter herrar deputerade, därvid Tondéns ansökning om entledigande bifölls samt till kanslist i hans ställe antogs t. f. amanuensen *N. J. Bagge,* med skyldighet för Bagge att vid behof tjänstgöra vid diskussionsprotokollet.

År och dagar som ofvan

In fidem
Per Cronvall.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes bankoutskottets memorial:

nr 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse; och

nr 2, med öfverlämnande af den till innevarande Riksdag afgifna berättelse af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Almqvist*	under	2 dagar fr. o. m.	den 31 jan.
» *Rune*	»	5 » » » » »	31 »
» *Röing*	»	den 28 jan.	
» *Persson* i Malmö	»	12 dagar fr. o. m.	den 30 jan.
» *Wallentin*	»	9 » » » » »	30 »
» *Peterson* i Kvisberg	»	6 » » » » »	28 »
grefve *Hamilton*	»	3 » » » » »	28 »

samt herr *Widén* under 3 dagar fr. o. m. den 30 jan. och under den 3 febr.

Kammarens ledamöter åtskildes härpå kl. 3,35 e. m.

In fidem

Per Cronvall.

Fredagen den 27 januari.

Kl. 7 e. m.

I anledning däraf, att tiden för afgifvande af sådana motioner, som tillhörde ständigt utskotts behandling, med denna dag utginge, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af:

herr *Palme:*
nr 183, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af gällande lag om försäkringsrörelse; och

nr 184, om ändrad lydelse af vissa paragrafer i vallagen m. m.;

herr *Berggren*, nr 185, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskild godtgörelse åt ordförande i kommunalnämnd;

herr *Branting m. fl.:*
nr 186, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående allmän och lika kommunal rösträtt för såväl män som kvinnor m. m.; och

nr 187, om ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen m. m.;

herr *Erikson* i Öfra Odensvi *m. fl.*, nr 188, om afslag å Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 upptagna förslag till ändrad lydelse af vissa §§ i värnpliktslagen den 14 juni 1901 m. m.;

herr *Lindley:*
nr 189, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af sjölagen;

nr 190, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af till sjömanshusen utgående hyresafgifter m. m.; och

nr 191, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande af årliga berättelser öfver inträffade sjöolyckor m. m.;

herr *Månsson*, nr 192, om skrifvelse till Kungl Maj:t angående stämpling å importerade ägg;

herr *Bromée* i Billsta *m. fl.*, nr 193, om byggande af statsbana från Sveg till Brunflo;

herr *Johansson* i Jönköping *m. fl.*, nr 194, om afsättande till arbetarförsäkringsfonden af ett belopp af 1,250,000 kronor m. m.;

herr *Tynell*, nr 195, i anledning af Kungl. Maj:ts i propositionen angående postverkets stater för år 1912 upptagna förslag till ökning af antalet postvaktmästare och postiljoner;

herr *Bäckström*, nr 196, om inrättande af ett ordinarie provinsialläkardistrikt, omfattande Älfsby socken i Norrbottens län;

herr *Rehn*, nr 197, om anslag till inrättande af telefonförbindelse mellan fastlandet och Holmön;

herr *Forssell*, nr 198, angående det i lönestaten för tjänste-

personalen vid Strömsholms hingstdepå upptagna anslag till Kolbäcks församling;

herr *Åkerlund:*

nr 199, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att förekomma skadegörelse å ungskog genom toppskottens afskärande m. m.; och

nr 200, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud för köpare af skogsegendomar att före utgången af viss tid utan utsyning afverka skog utöfver husbehof;

herr *Widén*, nr 201, om anslag till Svenska Fattigvårdsförbundet såsom bidrag till ordnande af konsulentverksamhet för barnavård;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 202, om borttagande af tullen å margarin m. m.;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, nr 203, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande tullsystemets verkningar samt lämpligheten af dess afskrifning eller modifiering m. m.;

herr *Jönsson* i Boa, nr 204, om ändrad lydelse af 13 § 2 mom. i förordningen angående tillverkning af brännvin;

herr *Ericsson* i Vallsta, nr 205, om inrättande af 6 nya ordinarie vaktmästarebefattningar vid riksbankens hufvudkontor;

herr *Engström:*

nr 206, om anslag till beredande af ålderdomsunderstöd åt vissa lärare och lärarinnor vid småskolor och folkskolor, hvilka icke erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt; och

nr 207, om anslag till beredande af ytterligare understöd åt vissa från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt understödda lärare och lärarinnor vid småskolor och folkskolor;

herr *Rissén*, nr 208, om ändrad lydelse af 62 § 1 mom. i reglementet för riksbankens styrelse och förvaltning;

herr *Thyrén*, nr 209, angående kapellmästarens vid universitetet i Lund löneförmåner;

herr *Hagberg*, nr 210, om utdelande till Riksdagens ledamöter af Svensk författningssamling med tillhörande bihang;

herr *Hagström m. fl.*, nr 211, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anordnande af ny bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län;

herr *Rydén m. fl.*, nr 212, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring i gällande lagstiftning, att rätten till fiske göres oberoende af strandäganderätten;

herr *Rydén:*
nr 213, om ändrad lydelse af 14 kap. 22 § strafflagen m. m.;

nr 214, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af en bättre rättslig ställning åt utom äktenskapet födda barn och deras mödrar;

nr 215, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af drätselkammare och folkskolestyrelse i stad äfvensom i öfrigt vid vissa val inom stadsfullmäktige och landsting; och

nr 216, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser rörande val af landstingsmän;

herr *Mogren*, nr 217, om tillägg till 14 § 2 mom. i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

herr *Staaff m. fl.:*
nr 218, angående vissa ändringar i förordningen om landsting;

nr 219, angående vissa ändringar i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

nr 220, angående vissa ändringar i förordningen om kommunalstyrelse i stad;

nr 221, angående vissa ändringar i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm;

nr 222, om afslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen upptagna förslag om anvisande af 4,000,000 kronor till påbörjande af en 1:sta klass pansarbåt;

nr 223, om afsättningar till arbetarförsäkringsfonden och statsverkets kassaförlagsfond af sammanlagdt 4,000,000 kronor;

nr 224, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med lika och direkt rösträtt beträffande detaljhandel med brännvin; och

nr 225, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med allmän och lika rösträtt beträffande försäljning af vin och öl;

herr *Bengtsson* i Bjärnalt, nr 226, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om försäljning af vissa delar utaf det s. k. Järfvafältet invid Stockholm m. m.;

herr *Petrén*, nr 227, om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott inom landsting;

herr *Jansson* i Krakerud *m. fl.*, nr 228, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om bolags jordförvärf inom Värmlands län;

herr *Byström:*

nr 229, om retroaktiv verkan af ett eventuellt beslut om inrättande af vissa nya ordinarie tjänstemannabefattningar af lägre grad vid postverket; och

nr 230, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af tillfälle för värnpliktiga, som af samvetsbetänkligheter anse sig förhindrade deltaga i militär tjänstgöring, att i stället utföra annat arbete för statens räkning;

herr *Hasselquist:*

nr 231, om förbud mot handel med tobaksvaror å restauranter och kaféer under sådan tid, då tobaksbod skall hållas stängd enligt lagen angående förbud mot handels idkande å söckendag utöfver viss tid;

nr 232, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående reglering genom lag af arbetstiden inom handels- samt restaurant-, kafé- och hotellrörelsen;

nr 233, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående återgång af gjorda skatteköp af rekognitionsskogar m. m.; och

nr 234, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inställande af inköp för statens räkning utaf skogar och jordområden af kronodonationsnatur;

herr *Lindhagen:*

nr 235, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en närmare sammanslutning mellan de skandinaviska folken;

nr 236, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående främjande af samfärdsel och öfriga vänskapliga förbindelser mellan skandinaverna och ryska folket;

nr 237, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att vissa internationella institutioner och möten måtte förläggas till Norden m. m.; och

nr 238, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredningen af det skandinaviska lagstiftningsarbetet;

herr *Lindhagen m. fl.:*

nr 239, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning af torpares, bolagsarrendatorers och deras vederlikars jordbruk på enskilda domäner;

nr 240, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning af lägenhetsinnehafvares besittningar på enskilda domäner; och

nr 241, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående expropriation i vissa fall af mark för bildande af nya jordbruk m. m.;

herr *Lindhagen,* nr 242, om utvidgad tillämpning af lagen, angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom, den 4 maj 1906 m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.:*

nr 243, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en undersökning om i hvad mån på kronans domäner odlad jord och bebyggda lägenheter få förfalla m. m.; och

nr 244, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående kontroll öfver utnyttjandet af speciella naturrikedomar i enskildes ägo;

herr *Lindhagen:*

nr 245, om tillägg till förordningen den 22 april 1881 om tjuguårig häfd m. m.;

nr 246, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående reduktion i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionsskogar m. m.; och

nr 247, angående förklarande, att den till städerna under villkor af oförytterlighet donerade jord ej må mot 77 § regeringsformen afhändas städerna utan Riksdagens samtycke m. m.;

herrar *Lindhagen* och *Linders:*

nr 248, om skrifvelse till Kungl Maj:t angående utlånande af postsparbankens och vissa andra i banker innestående medel för beredande af tillfälle åt mindre bemedlade personer att skaffa sig jordbruk eller bostäder m. m.; och

nr 249, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk;

herr *Lindhagen*, nr 250, om anslag till inköp af skogbärande eller till skogsbörd duglig mark;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 251, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskild taxering af jordvärdet i landet;

herr *Lindhagen*, nr 252, om tillägg till 37 § lagen angående stadsplan och tomtindelning;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 253, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud mot nattarbete af män inom vissa arbetsområden;

herr *Lindhagen:*

nr 254, om typografyrkets undantagande från giltighetsområdet för lagen angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag;

nr 255, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en undersökning rörande restaurangpersonals m. fl:s arbetstid och arbetslokaler m. m.;

nr 256, om höjning i pensionsbeloppen för bevakningspersonalen vid fångvården;

nr 257, angående aflöningsförmåner och rätt till pension för i statens verk sysselsatta kvinnliga skrifbiträden; och

nr 258, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till en förberedande utredning om grundprinciperna för en rättegångsreform;

herr *Lundell,* nr 259, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser för statsunderstöd åt enskilda läroanstalter;

herrar *Stärner* och *Byström*, nr 260, om anslag till stipendier åt journalister m. m.;

herr *Wijk*, nr 261, om anslag af 2,500,000 kronor till bildande af en fond för nybyggnader åt flottan m. m.;

herr *Stärner*, nr 262, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i visst afseende af bestämmelserna för val af landstingsmän;

herr *Jesperson,* nr 263, om tillåtelse till anordnande af vadhållning medelst s. k. totalisator vid vissa slag af kapplöpningar;

herr *Lundell m. fl.*, nr 264, om pensioner åt de kvarlefvande af manskapet vid den s. k. Vega-expeditionen 1878—1880;

herrar *Lundström* och *Carlsson* i Malmberget, nr 265, om höjning af det i statsverkspropositionen äskade anslaget till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt; samt

herr *Gripenstedt,* nr 266, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående hushållningssällskapens verksamhet och organisation.

Ifrågavarande motioner bordlades på begäran.

§ 2.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Thorsson*	under	5	dagar	fr.	o.	m. den	28 jan.
» *Johansson* i Jönköping	»	3	»	»		»	30 »
» *Hellström*	»	4	»	»		»	30 »
» *Wijk*	»	3	»	»		»	29 »
» *Gripenstedt*	»	3	»	»		»	30 »
och herr *Olsson* i See	»	den 31 jan.					

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 7.32 e. m.

In fidem

Per Cronvall.

Måndagen den 30 januari.

Kl. 2,30 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 24 innevarande januari.

§ 2.

Under åberopande af i sådant afseende mellan herrar talmän träffad öfverenskommelse hemställde herr talmannen, det kammaren ville besluta att lördagen den 4 nästkommande februari företaga val af dels sex revisorer för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning samt tre suppleanter för samma revisorer, dels ock tjugufyra valmän att, jämte ett lika antal valmän från Första kammaren, utse revisorer och revisorssuppleanter vid riksbankens afdelningskontor i landsorten äfvensom sex suppleanter för nämnda valmän; och biföll kammaren på därom gjord proposition denna hemställan.

§ 3.

Härefter föredrogos hvar för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner; och hänvisades därvid till bevillningsutskottet propositionen angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postafgifter.

Till statsutskottet öfverlämnades propositionen angående öfverförande af visst belopp till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Vidare remitterades till jordbruksutskottet propositionen angående försäljning af en postverkets lägenhet vid Horns udde.

Slutligen hänvisades till statsutskottet propositionen med förslag till ändringar i gällande provinsialläkartaxa.

§ 4.

Härpå föredrogos hvar efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *von Schéeles m. fl.* motioner, nr 71 och 72 till bevillningsutskottet samt nr 73 till lagutskottet;

herr *Kronlunds* motioner, nr 74 och 75 till lagutskottet, nr 76 till tillfälligt utskott, nr 77 och 78 till jordbruksutskottet samt nr 79 till statsutskottet;

herr *Lundins* motion, nr 80, till tillfälligt utskott;

herr *Vahlquists* motioner, nr 81 till statsutskottet och nr 82 till bankoutskottet;

herr *Runes* motion, nr 83, till statsutskottet;

grefve *Hamiltons* motioner, nr 84 till statsutskottet och nr 85 till tillfälligt utskott;

friherre *Palmstiernas* motion, nr 86, till bevillningsutskottet;

herr *Palmes* motion, nr 87, till bevillningsutskottet;

herr *Ekmans* i Mogård motion, nr 88, till bevillningsutskottet;

herr *Fornanders* motioner, nr 89 till bevillningsutskottet och nr 90 till statsutskottet;

herr *Karlssons* i Göteborg motion, nr 91, till statsutskottet;

herr *Starbäcks* motioner, nr 92 till statsutskottet och nr 93 till jordbruksutskottet;

herr *Nilssons* i Skärhus motion, nr 94, till jordbruksutskottet;

herr *Ericssons* i Ofvanmyra motioner, nr 95 och 96, till jordbruksutskottet;

herrar *Öbergs* och *Åslunds* motion, nr 97, till jordbruksutskottet;

herrar *Aslunds* och *Öbergs* motion, nr 98, till lagutskottet;

herr *Almqvists m. fl.* motioner, nr 99 till jordbruksutskottet och nr 100 till statsutskottet;

herr *Wallis* motioner, nr 101 och 102, till statsutskottet;

herr *Fürsts* motion, nr 103, till statsutskottet;

herr *Waldéns* motioner, nr 104 till statsutskottet och nr 105 till bevillningsutskottet;

herr *Svenssons* i Skyllberg motion, nr 106, till bevillningsutskottet;

herr *Svenssons* i Skyllberg *m. fl.* motion, nr 107, till bankoutskottet;

herr *Starbäcks* motion, nr 108, till bankoutskottet;

herr *Strömbergs* motion, nr 109, till bankoutskottet;

herr *Röings* motion, nr 110, till statsutskottet;

herr *Röings m. fl.* motion, nr 111, till bankoutskottet;

herr *Röings* motion, nr 112, till statsutskottet;

herr *Lundströms* motion, nr 113, till statsutskottet;

herr *Hagströms m. fl.* motion, nr 114, till statsutskottet;

herr *Wilsons* motion, nr 115, till statsutskottet;

herr *Olssons* i Älfdalsåsen motion, nr 116, till statsutskottet;

herr *Ströms* i Öfver-Torneå motion, nr 117, till statsutskottet;

herrar *Leanders* och *Martins* motion, nr 118, till statsutskottet;

herr *Leanders* motion, nr 119, till statsutskottet;

herr *Leanders m. fl.* motion, nr 120, till bevillningsutskottet;

herr *Brantings* motion, nr 121, till bevillningsutskottet;

herrar *Byströms* och *Broomés* i Högbo motion, nr 122, till bevillningsutskottet;

herr *Byströms* motioner, nr 123 till bankoutskottet och nr 124 till tillfälligt utskott;

herr *Nilssons* i Linnås *m. fl.* motion, nr 125, till konstitutionsutskottet;

herrar *Lagerblads* och *Thavenius'* motion, nr 126, till konstitutionsutskottet;

herr *Bossons* motioner, nr 127 till konstitutionsutskottet och nr 128 till lagutskottet;

herr *Odqvists* motion, nr 129, till jordbruksutskottet;

herr *Widéns* motion, nr 130, till jordbruksutskottet;

herr *Widéns m. fl.* motion, nr 131, till jordbruksutskottet;

herr *Olaussons m. fl.* motion, nr 132, till statsutskottet;

herr *Olaussons* motion, nr 133, till konstitutionsutskottet;

herr *Olaussons m. fl.* motion, nr 134, till lagutskottet;

herr *Olaussons* motion, nr 135, till tillfälligt utskott;

herr *Olofssons* motion, nr 136, till tillfälligt utskott;

herr *Petterssons* i Södertälje motion, nr 137, till tillfälligt utskott;

herr *Bergs* i Stockholm motioner, nr 138 till konstitutionsutskottet och nr 139 till lagutskottet;

herr *Christiernsons* motion, nr 140, till lagutskottet;

herr *Christiernsons m. fl.* motion, nr 141, till statsutskottet;

herr *Christiernsons* motioner, nr 142—144, till statsutskottet;

herrar vice talmannen *af Callerholms* och *Perssons* i Stallerhult motion, nr 145, till statsutskottet;

herr *Thorssons* motion, nr 146, till statsutskottet;

herr *Kjellbergs* motion, nr 147, till statsutskottet;

herrar *Kjellbergs* och *Perssons* i Stallerhult motion, nr 148, till jordbruksutskottet;

herrar *Anderssons* i Skifarp och *Rydéns* motion, nr 149, till jordbruksutskottet;

herr *Olssons* i Kullenbergstorp motion, nr 150, till jordbruksutskottet;

herr *Almqvists m. fl.* motion, nr 151, till jordbruksutskottet;

herr *Jönssons* i Refvinge motion, nr 152, till jordbruksutskottet;

herr *Norléns m. fl.* motion, nr 153, till bevillningsutskottet;

herr *Norléns* motioner, nr 154 till bevillningsutskottet och nr 155 till lagutskottet;

herr *Sandströms* motioner, nr 156 till lagutskottet och nr 157 till konstitutionsutskottet;

herr *Winbergs m. fl.* motion, nr 158, till tillfälligt utskott;

herr *Neiglicks* motion, nr 159, till lagutskottet;

herr *Lundgrens* i Varberg motioner, nr 160 till statsutskottet, nr 161 till bankoutskottet och nr 162 till tillfälligt utskott;

herr *Petterssons* i Bjälbo *m. fl.* motion, nr 163, till tillfälligt utskott;

herrar *Sjöbergs* och *Olaussons* motion, nr 164, till tillfälligt utskott;

herr *Nilsons* i Örebro motioner, nr 165 till tillfälligt utskott och nr 166 till statsutskottet;

herr *Jönssons* i Slätåker motion, nr 167, till statsutskottet;

herrar *Olssons* i See och *Anderssons* i Stärte motion, nr 168, till tillfälligt utskott;

herr *Olssons* i See motion, nr 169, till lagutskottet;

herr *Nordströms* motion, nr 170, till lagutskottet;

herrar *Olssons* i Berg och *Johanssons* i Mellbyn, motion, nr 171, till jordbruksutskottet;

herr *Stärners* motion, nr 172, till jordbruksutskottet;

herr *Åkessons m. fl.* motion, nr 173, till jordbruksutskottet;

herr *Jonssons* i Gumboda motion, nr 174, till jordbruksutskottet;

herr *Linders* motioner, nr 175 och 176, till jordbruksutskottet;

herr *Linders m. fl.* motion, nr 177, till jordbruksutskottet;

herr *Söderbergs* i Hobborn motion, nr 178, till lagutskottet;

herr *Magnussons* i Tumhult motion, nr 179, till jordbruksutskottet.

Vid föredragning härefter af herr *Thorssons m. fl.* motion, nr 180, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder, afseende att åstadkomma en minskning i de militära utgifterna m. m., begärdes ordet af

Herr Branting, som yttrade: Herr talman! Det har yppats tvifvel, om denna motion möjligen borde delas i två; och då herr Thorsson, som framburit densamma å den socialdemokratiska gruppens vägnar, är frånvarande med kammarens tillstånd, så ber jag, efter samråd med herr talmannen, å samtliga motionärers vägnar, att kammaren måtte medgifva oss att dela motionen i två motioner, således att återkalla de yrkanden i den framlämnade motionen, som afse sjöförsvaret, och samtidigt framlämna en ny motion, som endast innehåller de utbrutna delarna och således just rör sjöförsvaret.

Denna herr Brantings anhållan blef af kammaren bifallen, hvarefter båda ifrågavarande motioner, den förra med bibehållen beteckning af nummer 180 och den senare betecknad med nummer 267, remitterades till statsutskottet.

Vidare hänvisades:

herr *Thorssons m. fl.* motioner, nr 181 till lagutskottet och nr 182 till konstitutionsutskottet;

herr *Palmes* motioner, nr 183 till lagutskottet och nr 184 till konstitutionsutskottet;

herr *Berggrens* motion, nr 185, till konstitutionsutskottet;

herr *Brantings m. fl.* motioner, nr 186 till konstitutionsutskottet och nr 187 till lagutskottet;

herr *Eriksons* i Öfra Odensvi *m fl.* motion, nr 188, till lagutskottet;

herr *Lindleys* motioner, nr 189 till lagutskottet samt nr 190 och 191 till tillfälligt utskott;

herr *Månssons* motion, nr 192, till tillfälligt utskott;

herr *Bromées* i Billsta *m. fl.* motion, nr 193, till statsutskottet;

herr *Johanssons* i Jönköping *m. fl.* motion, nr 194, till statsutskottet;

herr *Tynells* motion, nr 195, till statsutskottet;

herr *Bäckströms* motion, nr 196, till statsutskottet;

herr *Rehns* motion, nr 197, till statsutskottet;

herr *Forssells* motion, nr 198, till statsutskottet;

herr *Åkerlunds* motioner, nr 199 och 200, till jordbruksutskottet;

herr *Widéns* motion, nr 201, till jordbruksutskottet;

herr *Erikssons* i Grängesberg motion, nr 202, till bevillningsutskottet;

herr *Erikssons* i Grängesberg *m. fl.* motion, nr 203, till bevillningsutskottet;

herr *Jönssons* i Boa motion, nr 204, till bevillningsutskottet;

herr *Ericssons* i Vallsta motion, nr 205, till bankoutskottet;

herr *Engströms* motioner, nr 206 och 207, till bankoutskottet;

herr *Risséns* motion, nr 208, till bankoutskottet;

herr *Thyréns* motion, nr 209, till statsutskottet;

herr *Hagbergs* motion, nr 210, till statsutskottet;

herr *Hagströms m. fl.* motion, nr 211, till statsutskottet;

herr *Rydéns m. fl.* motion, nr 212, till jordbruksutskottet;

herr *Rydéns* motioner, nr 213 och 214 till lagutskottet samt nr 215 och 216 till konstitutionsutskottet;

herr *Mogrens* motion, nr 217, till konstitutionsutskottet;

herr *Staaffs m. fl.* motioner, nr 218—221 till konstitutionsutskottet, nr 222 och 223 till statsutskottet, nr 224 till bevillningsutskottet samt nr 225 till lagutskottet;

herr *Bengtssons* i Bjärnalt motion, nr 226, till statsutskottet;

herr *Petréns* motion, nr 227, till konstitutionsutskottet;

herr *Janssons* i Krakerud *m. fl.* motion, nr 228, till lagutskottet;

herr *Byströms* motioner, nr 229 till statsutskottet och nr 230 till lagutskottet;

herr *Hasselquists* motioner, nr 231 och 232 till lagutskottet samt nr 233 och 234 till jordbruksutskottet;

herr *Lindhagens* motioner, nr 235—237 till tillfälligt utskott och nr 238 till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motioner, nr 239—241, till lagutskottet;

herr *Lindhagens* motion, nr 242, till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motioner, nr 243 till jordbruksutskottet och nr 244 till tillfälligt utskott.

Härpå föredrogs herr *Lindhagens* motion, nr 245, om tillägg till förordningen den 22 april 1881 om tjuguårig häfd m. m.; och lämnades därvid på begäran ordet till motionären

Herr Lindhagen, som anförde: Herr talman! Då min motion innehåller tvenne yrkanden och då, trots det sakliga sammanhanget, dessa yrkanden i alla fall, jämlikt 55 § riksdagsordningen, böra särskiljas i skilda skrifter, får jag utbedja mig kammarens tillstånd att uppdela motionen i tvenne sådana, af hvilka den ena innehåller yrkandet om tillägg till förordningen om tjuguårig häfd, under det att den andra, som jag här ber att få aflämna, upptager det i den ursprungliga motionen gjorda senare yrkandet rörande visst stadgande angående skatteköpta rekognitionshemman m. m.

Herr Lindhagens berörda anhållan bifölls af kammaren; och hänvisades härefter motionen om tillägg till förordningen den 22 april 1881 om tjuguårig häfd, med bibehållen beteckning af nummer 245, till lagutskottet, hvaremot motionen med förslag till visst stadgande angående skatteköpta rekognitionshemman m. m., med nummerbeteckningen 268 hänvisades till jordbruksutskottet.

Vidare remitterades:

herr *Lindhagens* motioner, nr 246 till jordbruksutskottet och nr 247 till konstitutionsutskottet;

herrar *Lindhagen* och *Linders* motioner, nr 248, till tillfälligt utskott och nr 249 till jordbruksutskottet;

herr *Lindhagens* motion, nr 250, till jordbruksutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, nr 251, till bevillningsutskottet;

herr *Lindhagens* motion, nr 252, till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, nr 253, till lagutskottet;

herr *Lindhagens* motioner, nr 254 och 255 till lagutskottet, nr 256 till bankoutskottet samt nr 257 och 258 till statsutskottet;

herr *Lundells* motion, nr 259, till statsutskottet;

herrar *Stärners* och *Byströms* motion, nr 260, till statsutskottet;

herr *Wijks* motion, nr 261, till statsutskottet;

herr *Stärners* motion, nr 262, till konstitutionsutskottet;

herr *Jespersons* motion, nr 263, till tillfälligt utskott;

herr *Lundells m. fl.* motion, nr 264, till bankoutskottet;

herrar *Lundströms* och *Carlssons* i Malmberget motion, nr 265, till jordbruksutskottet; samt

herr *Gripenstedts* motion, nr 266, till tillfälligt utskott.

§ 5.

Föredrogos och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse; och

nr 2, med öfverlämnande af den till innevarande Riksdag afgifna berättelse af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning.

§ 6.

Herr *Kvarnzelius* aflämnade en motion, nr 269, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i värnpliktslagen.

Nämnda motion bordlades på begäran.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes:

lagutskottets utlåtande, nr 1, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående viss lättnad för utländsk konsul i fråga om vittnesmåls afläggande; och

Riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr	*Canell*	under	6	dagar	fr. o. m.	den	30	jan.
»	*Anderson* i Arvika	»	6	»	»	»	30	» och
»	*Dahlgren*	»	4	»	»	»	1	febr.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,57 e. m.

In fidem

Per Cronvall.

Tryckt hos P. Palmquists Aktiebolag, Stockholm 1911.